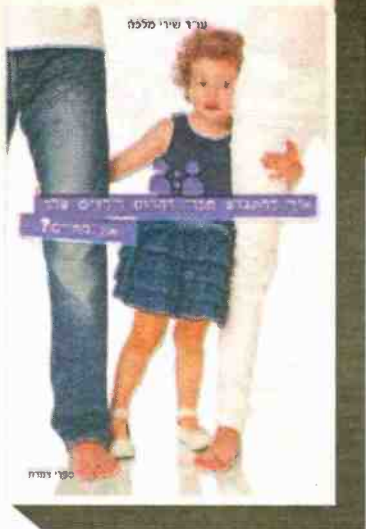
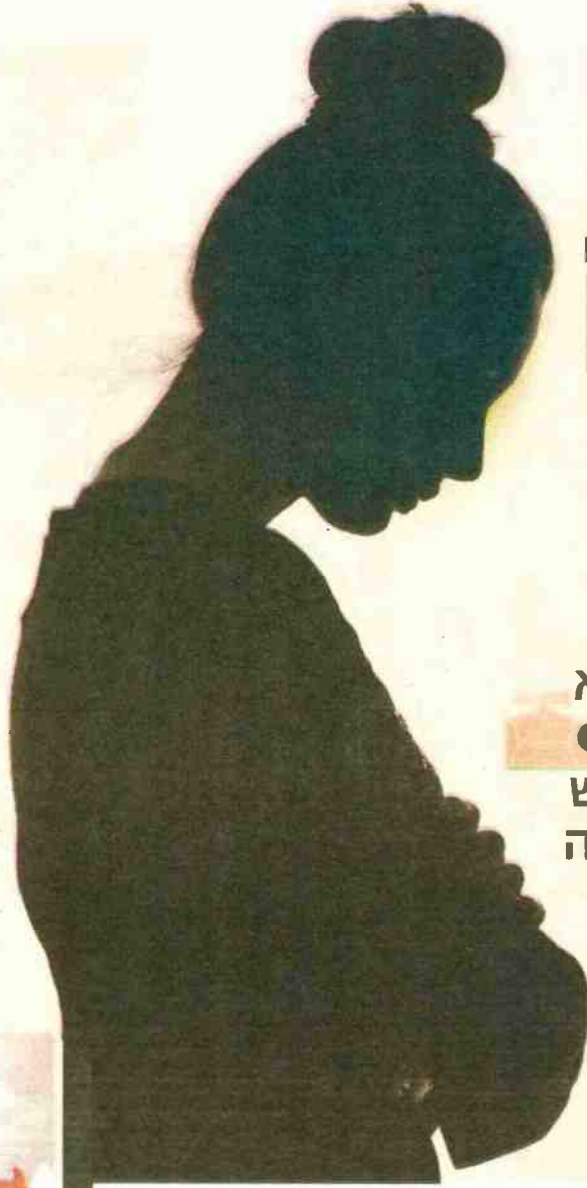

25.27x33.75	1/2	עמוד 8	המגזין	מעריב סופהשבוע	16/09/2014	44308394-5
שירי מלכה - עורכת די - 37570						

מתגרשים פלוס

לא אחת בתהליך הגירושים הארוך והמכוער נשכחת טובתו של הילד, והוא מהווה כלי ניגוח במאבק בין ההורים • האם החקיקה החדשה, שתיכנס בחודש הבא ולפיה עמדתם של בני גיל 6 ומעלה תישמע בהליך, תצליח להפוך אותו לקצת פחות טראומטי? **כרמית ספיר ויץ**

הפשוטים של החיים. למשל, שיחת טלפון עם עו"ד - אסור שתתקיים אל מול הילדים, אבל הרבה פעמים כיוון שלהורה חשוב לשמוע מה יש לעו"ד להגיד, גם אם הוא יקבל שיחה בנוכחות הילד, הוא ינהל אותה. "הורים נלחמים על הכל בהליכים משפטיים ופוגעים בילדים - ממלחמה על שעות, עד מלחמה על אורח החיים. הם נלחמים על חצי יום פעם בשבוע, אותן חמש שעות שמבדילות בין מש"מורת משותפת למשמורת אם או אב. אם הם יתעמקו בזה, הם יגלו שמדובר באב"סורר. הרי אפשר לנהל את הזמן שנמצא במחלוקת בדרך שתואים לטובתם של הילדים. למשל, במקרה שיש יותר מילד אחד, אפשר ליצור זמן איכות של כל אחד מההורים עם כל ילד בנפרד ובכך בעצם להגדיל את העוגה ולראות את טובתם של הילדים".

שזה יקרה להם", אומרת מלכה, "לפני הגירושים לעתים הבתים מאור טעור נים, בין שזה בסכסוך סביב בגידה או בעיות עם החמות למשל, והורים נוהגים לנהל את כל השיחה מול הילדים. ההורים לא יודעים ולא מבינים עד כמה השיחה הזו פוגע, במיוחד אם הוא נעשה בשפה קשה תוך הטחת האשמות וצעקות. הסייטואציות הללו מאוד מפחידות את הילדים ומערערות את הביטחון שלהם בתא המשפחתי. פעמים רבות ההורים נפרדים בשל חילוקי דעות בנוגע לגידול הילדים. במקום ללכת לאנשי מקצוע שייתנו להם את הכלים וינחו אותם מה הדבר הנכון לעשות, הם מתווכחים כשכל אחד מושך לכיוונו. לנהל את השיחה בצורה ניצית לא תורם לילד בשום מקרה".

לכאורה, טובת הילד היא השירי קול הראשוני שעומד לנגד עיניו של כל הורה. איך קורה שבזמן גירושים, השיקול הרבה פעמים נעלם או נדחק? בזמן הגירושים הפגיעה האישית כל כך גדולה שההורים אינם מסוגלים לראות את הילדים. הם כל כך מרוכזים זים בעצמם, שגם אם הם חושבים שהם רואים את הילדים, הם בדרך כלל שוקים לים שיקולים אישיים שקשורים אליהם והתחשבות היא מול ההורה השני. הדברים מתבטאים אפילו במישורים

חצי יום עם הילדים, וגם לאחר הגירור שים המאבקים הללו לא מסתיימים". היא מציינת ש"100% מהמתגרשים מצהירים שהם מוכנים להכל, רק לא לפ" גוע בילדים. אלא שתוך כדי הוויכוחים, אי ההסכמות והרגישות, יוצא לפעמים שהם בכל זאת נשכחים. מלכה, העוסקת בסכסוכים בתוך משפחות, שמעה במה לך שנות עבודתה זוגות רבים מבטיחים שלא לפגוע בילדים, אך מצאה אותם אבודים בתוך התהליך. לכן, היא אומרת, החליטה לכתוב את הספר "איך להתגרש מבלי להרוס לילדים שלך את החיים?", שהושק השבוע, ואולי ירובן הורים מתגרשים לנהוג קצת אחרת.

הטוב משני העולמות

על פי נתוני הלשכה המרכזית לס"טטיסטיקה, בשנים האחרונות נמשי כת מגמת העלייה במספר הזוגות המתגרשים במדינת ישראל. בשנת 2010 התגרשו בישראל 9,640 זוגות, ואילו ב-2012 עמדו הנתונים על 10,964. הסטיסטיקה מספרת על כל זוג שליי שי שמתגרש, ובאזור תל אביב והמרי כז הממוצע גבוה יותר - כמעט כל זוג שני מתגרש. "ילדים יודעים שההורים שלהם עלולים להתגרש ולפעמים מפחדים

הם נמצאים בכל מקום. ילדים להורים גרושים, המשלמים מחיר כבד על הבחירות של אבא ואמא. רבים מהם הופכים לכלי ניגוח בידי אחד ההורים. ואם במלחמה לא לוקחים שבויים, כאן לוקי חים. ועוד איך. ילדים להורים גרושים מוצאים עצמם לא אחת בחזית המאבק. עוד לפני שלמדו להתהלך בסמטאות המורכבות של החיים, הם לומדים מהי נאמנות כפולה, מהי שתיקה כפויה ומהו טרטור. הם לומדים ביטויים כמו הסדרי ראייה ומשמורת, הורים טלטלות מבית לבית - וכל מי שראה מקרוב מסכת גירושים, יודע מהי סחבת, מהם שיקולים בלתי ענייניים ומהו טרלול שבא על חשבון הילדים. ספר חדש שרואה אור בימים אלה, "איך להתגרש מבלי להרוס לילדים שלך את החיים?" מאת עו"ד שירי מלכה, מנסה לסייע קצת להורים הנמצאים בתהליך הרגיש הזה, וזאת תוך גילוי התחשבות בצאצאים המשותפים. "באינספור מקרים הילדים מוצאים את עצמם בין הוריהם", אומרת עו"ד מלכה, "זה קורה לפני הגירושים במאבקי כוח, בחילופי דעות בין ההורים ועוד. במהלך הגירושים זה קורה בהליכים משפטיים ארוכים ומיותרים סביב עוד

אולי זה ירובן הורים מתגרשים לנהוג קצת אחרת. עטיפת הספר "איך להתגרש מבלי להרוס לילדים שלך את החיים?" מאת עו"ד שירי מלכה

צילום: איציק שוקול

עו"ד שירי מלכה: "הורים סבורים שברגע שהם יתגרשו הם לא יצטרכו להיות בקשר עם הגרוש. האמת היא הפוכה. אם האתגר במהלך הנישואים היה להיות בתקשורת טובה, אז לאחר הגירושים האתגר הזה נכון שבעתיים"

24.34x32.07	2/2	9 עמוד	המגזין - סופשבוע	16/09/2014	44308412-6
שירי מלכה - עורכת די - 37570					

10,210

זוגות התגרשו בישראל בשנת 2011

9,513

זוגות התגרשו בישראל בשנת 2013

733

תיקי גירושים נפתחו בירושלים ב-2013 - למספר הגבוה ביותר לעומת שאר הערים

10,964

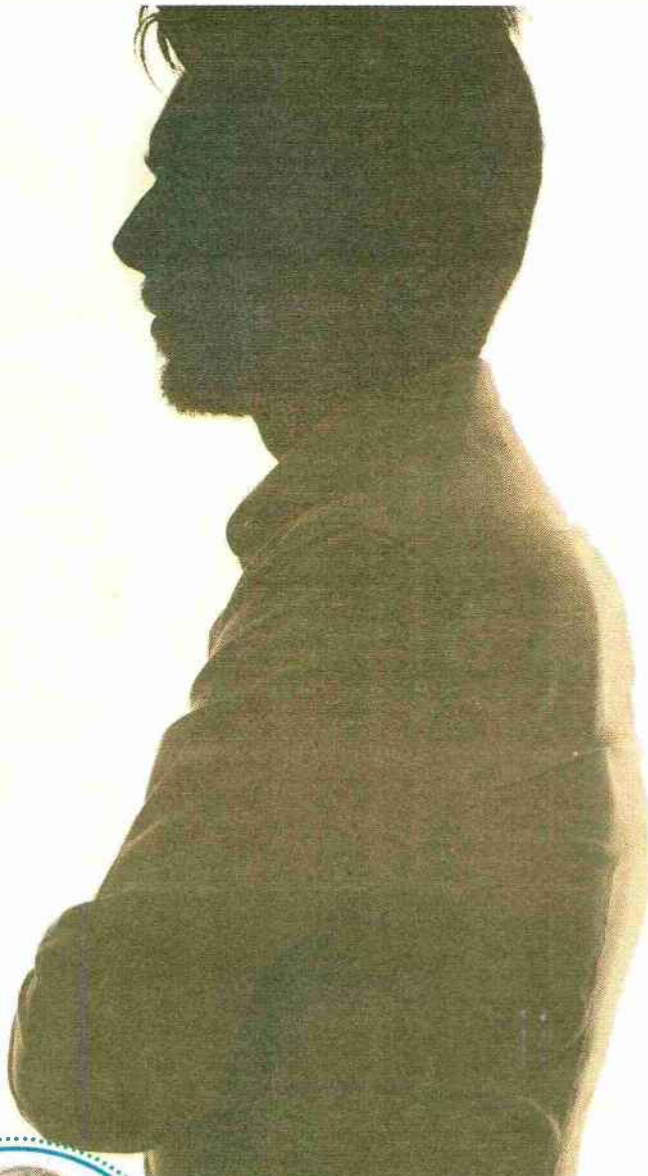
זוגות התגרשו בישראל בשנת 2012

1 מתוך 3 זוגות מתגרש

1 מתוך 2 זוגות מתגרש בתל אביב והמרכז

ד"ר שרון פרילינג: "החשש ממציאות שבה הורה יתדרך את ילדו לתמוך בעמדתו במסגרת הליך הגירושים הוא ברור. אך התפיסה היא שהשופט ופקידת הסעד יהיו בעלי מיומנות לזהות אמירות אותנטיות של הילד לעומת מסרים שהגיעו מן ההורים"

צילום: לירון ברשדסקי

לקבל את הטוב משניהם".
מה המסקנה שאת הגעת אליה באופן אישי?
"ילדים צריכים שיסתכלו עליהם, והם מסתכלים עלינו: אפילו פעולה פשוטה שהורה עושה תוך כרי מריבה, כמו לביכות או להיכנס לדיכאון, מלמדת את הילד כיצד מתנהגים בזמן משבר".
מה בדאי שזוגות לקראת גירושים ידעו, לפני הכל?

"שלב הגירושים הוא תקופה לא פשוטה בחיים של אנשים, אבל היא עוברת. הורים תמיד נשארים הורים של אותם ילדים שהם יצרו יחד, ולכן בהגדרה, גם משפטיהם הם משפחה. אם התפיסה תשתנה, אם ההורים יבינו שהם ממשיכים להיות משפחה - יהיה שיינוי הורים סבורים שברגע שהם יתגרשו, הם לא יצטרכו להיות בקשר עם הגרוש. האמת היא הפוכה. אם האתגר במהלך הנישואים היה להיות בתקשרות טובה, או לאחר הגירושים האתגר הזה נכון שבעתיים. הורים גרושים שסיגלו לעצמם דרכי התקשרות טובים, וכו'. יש לי לקוחות שנוהגים אחת לשבועיים לשבת על קפה ולדבר על הילדים בפגישה קבועה חשובה שמאפשרת להם לתכנן את עתידם של הילדים להם מכל - הילדים".

"לא יידרש לבחור"

מחודש אוקטובר קרוב תיכנס לתוקפה חקיקה שיושמה עד היום כפיילוט בשני בתי משפט לענייני משפחה. על פי חקיקה הזו, הילדים ייקחו חלק בהליך הגירושים בין הוריהם,

לילדים בתוך התהליך. עד כה הייתה לבית המשפט סמכות לשמוע את עמדתם של הילדים במסגרת דיונים מקצועיים בעניינם כמו הסדרי משמורת וראייה, אולם לא הייתה חובה כזו, והרבר היה נתון לשיקול דעת בית המושפט. החקיקה החדשה קובעת חובה לשמוע את עמדתם של ילדים מגיל 6 ומעלה, באופן ישיר או באמצעות עורך דין סוציאלי או שהוכשרה לכך, אלא אם קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות היעדר שמיעת הילד. מדובר בהעלאת חשיבות הילדים בתוך התהליך, כאשר המטרה היא לכבד את הילד כאדם ולתת לו אפשרות להביע את דעתו בהליך הנוגע אליו".

חשוב לדעת: ההליך החדש לא מחייב את קבלת עמדת הילד, אלא את שמיעתה ושקילתה במכלול השיקולים. "התהליך אינו אמור להטיל אחריות על הילד, שכן הילד לא יידרש לבחור בין הוריו או להכריע במחלוקת", מדגישה ד"ר פרילינג, "השיחה עם הילד נעשית באופן שלא יטיל על כתפי הילד תחושת אחריות להכרעה או בגינה במי מההורים. מובן שהשיחה על אופייה ודרכה, מותאמת לגיל הילד, לאופיו ולבגרותו".

זה מזה ומתגרשים, הרי שהילדים המשותפים מהווים חוט מקשר ביניהם. הפירדה אינה יכולה להיות טוטאלית ומוחלטת, ויש לשמור על ערוץ תקשורת חיובי ביחס לילדים".

עד כמה באמת הגורמים השונים - פקידות הסעד, השופט וכו' - יכולים להבחין במצב בו ילד "מתודרך" היטב ולא מספר את שעל לבו?

"החשש ממציאות שבה ילדים מתודרכים הוא ברור, שכן הורים אכן לעיתים משתמשים בהשפעתם על מנת להביא את הילד לתמוך בעמדתם במסגרת ההליך. התפיסה היא שהן השופט והן פקידת הסעד בעלי מיומנות לזהות אמירות אותנטיות של הילד, לעומת אמירות שנועדו לשקף מסרים מן ההורים. מדובר במיומנות מקצועית, שבמסגרת הרפורמה צפויה לקבל ביטוי בין היתר בהכשרות מקצועיות מתאימות".

מה בעצם המשמעות של החקיקה החדשה שתיושם? האם השינוי אינו עלול להטיל אחריות נוספת על כתפי של הילד?
"השינוי החקיקתי לא צפוי לצמצם את תפקיד הילד, אולם יש בו כדי להעניק מעמד חדש ומיוחד

בסוגיות הנוגעות לחייהם. המשמעות היא שבית המשפט יהיה מחויב לשמוע את דעותיו ועמדותיו של כל ילד מעל גיל 6 בסוגיה שבה הוא דן, כמו למשל נושא המשמורת והסדרי הראייה. הילד יישמע ישירות על ידי השופט. אם יעדיף שלא, יישמע על ידי פקידת סעד, ללא ההורים, ובהבטחה הדד-משמעות שדבריו יישארו חסויים.

השינוי הרמטי נתון מעמד חשוב לזכויות הילדים, להיותם אנשים קטנים בעלי דעה ורצון, שיש להתחשב בהם בעת קבלת החלטות הנוגעות לחייהם. רצון הילד יילקח בחשבון כפרמטר אחד מבין פרמטרים רבים במסגרת ההחלטה, כאשר טובתו של הילד תכריע בסופו של דבר.

ד"ר שרון פרילינג, עורכת דין המתמחה בריון משפחה וירושה ומרצה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב, מבקשת להזכיר שכשהורים נפגשים זה מזה, תא משפחתי שלם מתפרק, ויש לכך השלכות ישירות על הילדים המשותפים. "ככל שהסכסוך בין ההורים יהיה אגרסיבי וממושך, ייתכנו קשיים רגשיים רבים יותר אצל הילדים, ואלה יבואו לידי ביטוי בכל תחומי חייהם. מטבע הדברים, גם אם ההורים נפרדים